

Міністерство освіти і науки України
Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра медичної реабілітації, валеології та оздоровчих технологій в спорті

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 41. Менеджмент, маркетинг та адміністрування у фізичній терапії

рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)
галузь знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
спеціальність I7 Терапія та реабілітація
освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»
форма(и) здобуття освіти денна

Київ-2025 рік

ЗМІСТ

1	Загальна інформація про навчальну дисципліну	4
2	Опис навчальної дисципліни	5
2.1	Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	5
2.2	Міждисциплінарні зв'язки:	6
3	Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми	7
4	Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми	8
5	Структура та обсяг навчальної дисципліни	9
5.1	Тематика семінарських занять	10
5.2	Тематика практичних занять	12
5.3	Тематика лабораторних занять	13
5.4	Тематика самостійної роботи здобувачів	13
6	Інформація про індивідуальне завдання	14
7	Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	15
8	Політика дисципліни	16
9	Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувача	18
9.1	Види контролю, які використовуються під час вивчення дисципліни та форма підсумкового (семестрового) контролю за навчальною дисципліною.	18
9.2	Методи контролю та оцінювання	18
9.3	Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувачів, в межах окремих видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.	19
9.4	Особливості набору балів за видами навчальної діяльності здобувача для кожної форми підсумкового (семестрового) контролю.	21
9.5	Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю, що використовується в Університеті	22
10	Рекомендовані джерела інформації	23

1 Загальна інформація про навчальну дисципліну

1.1. Назва навчальної дисципліни, код в освітній програмі	Менеджмент, маркетинг та адміністрування у фізичній терапії, ОК41
1.2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
1.3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	4-й рік навчання, 7-й семестр
1.4. Обсяг навчальної дисципліни за формами здобуття освіти	очна (денна)
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин, в тому числі:	90
• аудиторні години	30
лекції	10
семінарські	10
практичні	10
• самостійна робота	60
1.5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	залік
1.6. Інформація про консультації	Згідно затвердженого графіка консультацій
1.7. Мова викладання	українська
1.8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача(ів) (науковий ступінь, вчене звання)	кандидат біологічних наук, доцент Коваленко Вікторія Володимирівна
1.9. Контактна інформація викладача	kovalenko.viktoriia@tnu.edu.ua

2 Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни.

Навчальна дисципліна «Менеджмент, маркетинг та адміністрування у фізичній терапії» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти спеціальності І7 Терапія та реабілітація системного уявлення про організаційні, управлінські, адміністративні та маркетингові засади професійної діяльності фізичного терапевта в умовах сучасної системи охорони здоров'я.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі освіти опановують основи менеджменту та організації діяльності у фізичній терапії, принципи адміністрування та ведення професійної документації, особливості управління персоналом і взаємодії в мультидисциплінарній команді. Значна увага приділяється маркетингу реабілітаційних і фізіотерапевтичних послуг, аналізу потреб пацієнтів, формуванню професійного іміджу фізичного терапевта, а також питанням якості, безпеки та сталого розвитку фізіотерапевтичної практики.

Дисципліна поєднує лекційні, семінарські та практичні заняття, що забезпечує інтеграцію теоретичних знань із практико-орієнтованими навичками. Поточний контроль здійснюється шляхом усного опитування на семінарських заняттях, проміжний контроль — у формі тестування після кожного модуля, підсумковий контроль — у формі заліку. Передбачено виконання реферату, презентації та практичних робіт, спрямованих на розвиток управлінського мислення, аналітичних умінь і здатності застосовувати набуті знання у професійній діяльності фізичного терапевта.

Вивчення дисципліни сприяє підготовці конкурентоспроможного фахівця, здатного ефективно організовувати, адмініструвати та презентувати фізіотерапевтичні послуги з урахуванням потреб пацієнтів, вимог системи охорони здоров'я та принципів професійної етики.

2.1 Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент, маркетинг та адміністрування у фізичній терапії» є формування у здобувачів вищої освіти спеціальності І7 Терапія та реабілітація системних знань, умінь і практичних навичок щодо організації, управління, адміністрування та маркетингового забезпечення професійної діяльності фізичного терапевта в умовах сучасної системи охорони здоров'я.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення здобувачів освіти з основами менеджменту та організації діяльності у сфері фізичної терапії та реабілітації;
- формування уявлення про адміністративні процеси, ведення професійної документації та нормативно-правові засади діяльності фізичного терапевта;

- розвиток навичок управління персоналом, командної взаємодії та професійної комунікації у мультидисциплінарному середовищі;
- засвоєння принципів маркетингу реабілітаційних і фізіотерапевтичних послуг, орієнтованих на потреби пацієнтів;
- формування здатності аналізувати потреби споживачів послуг фізичної терапії та застосовувати маркетингові інструменти у професійній діяльності;
- оволодіння підходами до оцінювання якості, безпеки та ефективності фізіотерапевтичних послуг;
- розвиток управлінського мислення, відповідальності та дотримання етичних принципів у професійній діяльності.

Цілями вивчення дисципліни є:

- підготовка здобувачів вищої освіти до ефективної організації та адміністрування фізіотерапевтичної практики в закладах охорони здоров'я різних форм власності;
- формування здатності приймати обґрунтовані управлінські рішення у професійній діяльності фізичного терапевта;
- набуття умінь застосовувати маркетингові та комунікаційні інструменти для підвищення якості та доступності фізіотерапевтичних послуг;
- забезпечення готовності до професійної діяльності з урахуванням принципів пацієнт-орієнтованого підходу, якості, безпеки та сталого розвитку у сфері фізичної терапії.

2.2 Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити

ОК 3. Основи менеджменту

ОК 5. Основи права

ОК 12. Охорона праці в галузі охорони здоров'я

ОК 14. Основи фізичної терапії. Вступ до спеціальності

ОК 20. Професійна етика та комунікативна культура

ОК 22. Методи дослідження у фізичній терапії

Постреквізити

ОК 30. Преформовані фізичні чинники і курортологія

ОК 32. Основи спортивної медицини

ОК 33. Організація надання реабілітаційної допомоги особам з особливими потребами

ОК 36. Громадське здоров'я в системі покращення та відновлення здоров'я населення

ОК 38. Організація реабілітаційних заходів постраждалим внаслідок бойових дій

Формат проведення дисципліни

Навчальна дисципліна «Менеджмент, маркетинг та адміністрування у фізичній терапії» реалізується у формах лекційних, семінарських та

практичних занять у змішаному форматі навчання, що поєднує аудиторну та дистанційну взаємодію.

Лекційні заняття спрямовані на формування системних теоретичних знань з організаційних, управлінських, адміністративних та маркетингових засад діяльності у фізичній терапії та можуть проводитися в аудиторному або дистанційному форматі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Семінарські заняття передбачають обговорення теоретичних положень, аналіз практичних ситуацій та здійснення поточного контролю у формі усного опитування; проводяться в аудиторному або дистанційному форматі відповідно до організації освітнього процесу.

Практичні заняття орієнтовані на відпрацювання навичок застосування управлінських і маркетингових інструментів у професійній діяльності фізичного терапевта та можуть реалізовуватися у змішаному форматі з поєднанням очної та дистанційної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

Поточний контроль проводиться шляхом усного опитування на семінарських заняттях.

Проміжний контроль передбачає тестування після кожного модуля.

У межах дисципліни виконуються такі форми завдань: реферат за темою 1.2, презентація за темою 1.1, практичні завдання (ситуативні кейси) за темами 2.1, 2.2 та 2.3.

3 Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми

ІК1 Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми професійної діяльності фізичного терапевта з відновлення порушених рухових та пов'язаних з ними функцій опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем, які забезпечують активність та участь осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп.

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 02. Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 03. Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 05. Здатність використовувати Інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 07. Здатність до міжособистісної взаємодії

СК 02. Здатність враховувати у практичній діяльності медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії.

СК07. Здатність провадити професійну діяльність для відновлення чи підтримки здоров'я пацієнта/клієнта відповідно до законів і правил, що

регулюють практику фізичної терапії як самостійної професії, а також відповідних законодавчих та нормативних актів, етичного кодексу та професійного стандарту, загальнонаціональних цінностей та традицій населення України.

СК8. Здатність ефективно спілкуватися, зокрема навчати пацієнта/клієнта, його родину й опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та обмежень життєдіяльності та популяризувати здоровий спосіб життя.

4 Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми

Шифр РН	Програмні результати навчання	Методи навчання	Засоби діагностики / методи оцінювання
РН04	Вести професійну документацію.	Лекційні заняття з розглядом вимог до професійної документації у фізичній терапії, практичні заняття з опрацювання прикладів реабілітаційної документації, самостійна робота з навчально-методичними матеріалами.	Усне опитування на практичних заняттях, оцінювання виконання практичних робіт, тестування після модулів, підсумковий екзамен.
РН05	Використовувати інформаційно-комунікаційні технології та прикладне програмне забезпечення для пошуку, опрацювання, систематизації та представлення фахової інформації, а також для комунікаційної взаємодії у професійному середовищі	Лекції з використання ІКТ у менеджменті та маркетингу фізичної терапії, семінарські заняття з аналізом цифрових інструментів, практичні заняття з виконання практичних робіт за темами 2.1, 2.2, 2.3	Усне опитування на семінарських заняттях, оцінювання практичних робіт, тестування після кожного модуля, підсумковий залік
РН06	Розуміти процеси державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі; розуміти основні філософські категорії та поняття.	Лекції з елементами проблемного викладу семінарські заняття (дискусії, обговорення кейсів) аналіз нормативно-правових документів у сфері реабілітації	Усне опитування на семінарських заняттях, оцінювання презентацій, тестування після кожного модуля, підсумковий залік
РН07	Застосовувати знання медико-біологічних, психолого-педагогічних і соціальних аспектів у практиці фізичної терапії; виявляти та	Лекційні заняття з інтеграцією медико-біологічних і психосоціальних аспектів, практичні	Усне опитування, тестування, оцінювання реферату та презентації, аналіз

	враховувати взаємозв'язки між різними елементами.	заняття з аналізом клінічних ситуацій, самостійне опрацювання фахових джерел.	результатів виконання практичних робіт.
PH09	Аналізувати та застосовувати сучасні науково-доказові дані для обґрунтування управлінських, організаційних і маркетингових рішень у сфері фізичної терапії	Лекції з основ доказового підходу в управлінні та маркетингу, семінарські заняття з аналізом наукових і практичних джерел, самостійна робота з підготовки реферату	Усне опитування, оцінювання реферату за темою 1.2, тестування після кожного модуля, підсумковий залік
PH13	Проводити пацієнтоцентричну практичну діяльність за узгодженням із пацієнтом, родиною та мультидисциплінарною командою.	Лекційні заняття з розкриттям принципів пацієнтоцентричності; практичні заняття з аналізу клінічних ситуацій та комунікації з пацієнтом.	Усні опитування, модульне тестування, екзамен.
PH16	Ефективно здійснювати вербальну та невербальну комунікацію з пацієнтами, їх родинами та членами мультидисциплінарної команди з урахуванням соціальних, психологічних і професійних особливостей	Лекції з професійної та управлінської комунікації у фізичній терапії, семінарські заняття з рольовими обговореннями, практичні заняття з моделювання комунікаційних ситуацій	Усне опитування на семінарських заняттях, оцінювання практичних робіт і активності студентів, тестування після кожного модуля, підсумковий залік
PH 19	Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання з допомогою самоосвіти, аналізувати досвід колег	Самостійне опрацювання навчального матеріалу, робота з рекомендованими джерелами	Поточний контроль, тестування

5 Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма навчання				
	усього годин	у тому числі			
Л		Сем	Пр	СР	
1	2	3	4	5	6
МОДУЛЬ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ЗАСАДИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ	36	4	4	4	24
Тема 1.1. Менеджмент і організація діяльності у фізичній терапії Поняття менеджменту у сфері охорони здоров'я та реабілітації. Особливості управління фізіотерапевтичними та реабілітаційними службами.	18	2	2	2	12

1	2	3	4	5	6
Функції менеджменту в діяльності фізичного терапевта. Організаційні моделі надання фізіотерапевтичної допомоги. Планування діяльності, управління ресурсами та пацієнтськими потоками в закладах охорони здоров'я					
Тема 1.2. Адміністрування, управління персоналом і професійна взаємодія у фізичній терапії Адміністративні процеси у фізичній терапії. Ведення професійної документації та звітності. Нормативно-правові та етичні засади діяльності фізичного терапевта. Управління персоналом і командна робота у мультидисциплінарному середовищі. Лідерство, мотивація, прийняття управлінських рішень і врегулювання професійних конфліктів	18	2	2	2	12
МОДУЛЬ 2. МАРКЕТИНГ, КОМУНІКАЦІЇ ТА ЯКІСТЬ ПОСЛУГ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ	54	6	6	6	36
Тема 2.1. Маркетинг реабілітаційних та фізіотерапевтичних послуг Сутність і специфіка маркетингу у сфері охорони здоров'я. Ринок реабілітаційних послуг та його особливості. Пацієнт-орієнтований підхід у фізичній терапії. Формування цінності та конкурентоспроможності фізіотерапевтичних послуг. Якість і безпека як ключові складові маркетингової стратегії	18	2	2	2	12
Тема 2.2. Маркетингові дослідження та комунікації у фізичній терапії Маркетингові дослідження у сфері фізичної терапії: мета, завдання та методи. Аналіз потреб пацієнтів і зацікавлених сторін. Комунікація з пацієнтами, родинами та членами мультидисциплінарної команди. Формування професійного іміджу фізичного терапевта. Етичні аспекти маркетингових і комунікаційних процесів у сфері охорони здоров'я	18	2	2	2	12
Тема 2.3. Цінова політика, управління якістю та сталий розвиток фізіотерапевтичних послуг Цінова політика у фізичній терапії. Фактори ціноутворення на реабілітаційні послуги. Оцінювання ефективності та якості фізіотерапевтичної допомоги. Управління ризиками та безпекою пацієнтів. Стратегічне планування та сталий розвиток діяльності у сфері фізичної терапії	18	2	2	2	12
РАЗОМ	90	10	10	10	60
<i>годин</i>					
<i>кредитів</i>	3				
Підсумковий (семестровий) контроль	Залік				

5.1 Тематика семінарських занять

П/н	Теми семінарських занять	Кількість годин
		Очна (денна)
1.	<p>Тема 1.1. Менеджмент і організація діяльності у фізичній терапії Семінарське заняття 1</p> <p>Мета семінарського заняття: поглибити розуміння організаційних та управлінських засад діяльності у фізичній терапії, сформуванню уявлення про роль фізичного терапевта в системі управління та організації реабілітаційних і фізіотерапевтичних послуг.</p> <p>Зміст семінарського заняття: обговорення сутності менеджменту у сфері фізичної терапії та охорони здоров'я; аналіз організаційних моделей надання фізіотерапевтичної допомоги; дискусія щодо функцій менеджменту у професійній діяльності фізичного терапевта; заслуховування та обговорення презентацій за темою</p>	2
2.	<p>Тема 1.2. Адміністрування, управління персоналом і професійна взаємодія у фізичній терапії Семінарське заняття 2</p> <p>Мета семінарського заняття: сформуванню у здобувачів вищої освіти цілісне уявлення про адміністративні процеси, управління персоналом та особливості професійної взаємодії у мультидисциплінарній команді фізичної терапії.</p> <p>Зміст семінарського заняття: обговорення адміністративних функцій фізичного терапевта; аналіз принципів управління персоналом і командної роботи; розгляд етичних та правових аспектів професійної взаємодії; обговорення результатів рефератів за темою</p>	2
3.	<p>Тема 2.1. Маркетинг реабілітаційних та фізіотерапевтичних послуг Семінарське заняття 3</p> <p>Мета семінарського заняття: сформуванню розуміння специфіки маркетингу у сфері фізичної терапії та значення пацієнт-орієнтованого підходу для підвищення якості і доступності реабілітаційних послуг.</p> <p>Зміст семінарського заняття: обговорення особливостей ринку реабілітаційних та фізіотерапевтичних послуг; аналіз понять цінності та якості послуг фізичної терапії; дискусія щодо ролі маркетингу у професійній діяльності фізичного терапевта; аналіз прикладів практичних ситуацій</p>	2
4.	<p>Тема 2.2. Маркетингові дослідження та комунікації у фізичній терапії Семінарське заняття 4</p> <p>Мета семінарського заняття:</p>	2

П/н	Теми семінарських занять	Кількість годин
		Очна (денна)
	розвинути навички аналізу потреб пацієнтів та ефективної професійної комунікації у процесі надання фізіотерапевтичних послуг. Зміст семінарського заняття: обговорення цілей і методів маркетингових досліджень у фізичній терапії; аналіз комунікаційних стратегій взаємодії з пацієнтами та мультидисциплінарною командою; дискусія щодо формування професійного іміджу фізичного терапевта; обговорення результатів практичних завдань	
5.	Тема 2.3. Цінова політика, управління якістю та сталий розвиток фізіотерапевтичних послуг Семінарське заняття 5 Мета семінарського заняття: сформувати уявлення про принципи ціноутворення, управління якістю та забезпечення сталого розвитку фізіотерапевтичних послуг у системі охорони здоров'я. Зміст семінарського заняття: обговорення чинників формування цінової політики у фізичній терапії; аналіз підходів до оцінювання якості та безпеки фізіотерапевтичної допомоги; дискусія щодо стратегічного планування та сталого розвитку у сфері фізичної терапії; узагальнення результатів семінарського обговорення та підготовка до модульного тестування	2
	Всього	10

5.2 Тематика практичних занять

П/н	Теми практичних занять	Кількість годин
		Очна (денна)
1.	Тема 1.1. Менеджмент і організація діяльності у фізичній терапії Практичне заняття 1 Мета практичного заняття: сформувати у здобувачів вищої освіти практичні навички аналізу організаційної структури діяльності у фізичній терапії та застосування базових управлінських підходів у професійній практиці фізичного терапевта. Зміст практичного заняття: аналіз організаційної структури фізіотерапевтичного кабінету або реабілітаційного відділення; визначення функцій менеджменту у діяльності фізичного терапевта; виконання ситуаційних завдань з планування діяльності фізіотерапевтичної служби;	2

П/н	Теми практичних занять	Кількість годин
		Очна (денна)
	підготовка та обговорення практичних прикладів управлінських рішень	
2.	<p>Тема 1.2. Адміністрування, управління персоналом і професійна взаємодія у фізичній терапії</p> <p>Практичне заняття 2</p> <p><i>Мета практичного заняття:</i> розвинути практичні вміння застосовувати адміністративні інструменти, елементи управління персоналом та професійної взаємодії у мультидисциплінарній команді фізичної терапії.</p> <p><i>Зміст практичного заняття:</i> опрацювання прикладів професійної документації фізичного терапевта; моделювання ситуацій командної взаємодії та професійної комунікації; виконання завдань з аналізу етичних і адміністративних аспектів діяльності; обговорення результатів індивідуальних і групових завдань</p>	2
3.	<p>Тема 2.1. Маркетинг реабілітаційних та фізіотерапевтичних послуг</p> <p>Практичне заняття 3</p> <p><i>Мета практичного заняття:</i> сформувати навички застосування маркетингових підходів для підвищення якості, привабливості та доступності реабілітаційних і фізіотерапевтичних послуг.</p> <p><i>Зміст практичного заняття:</i> аналіз ринку реабілітаційних та фізіотерапевтичних послуг; визначення цільових груп споживачів фізіотерапевтичних послуг; розроблення елементів маркетингової пропозиції з урахуванням пацієнт-орієнтованого підходу; виконання практичної роботи за темою</p>	2
4.	<p>Тема 2.2. Маркетингові дослідження та комунікації у фізичній терапії</p> <p>Практичне заняття 4</p> <p><i>Мета практичного заняття:</i> навчити здобувачів освіти проводити елементарні маркетингові дослідження та ефективно застосовувати комунікаційні інструменти у професійній діяльності фізичного терапевта.</p> <p><i>Зміст практичного заняття:</i> розроблення інструментів збору інформації для маркетингових досліджень; аналіз потреб пацієнтів та зацікавлених сторін; моделювання комунікаційних ситуацій взаємодії з пацієнтами та членами мультидисциплінарної команди; виконання практичної роботи за темою</p>	2
5.	<p>Тема 2.3. Цінова політика, управління якістю та сталий розвиток фізіотерапевтичних послуг</p> <p>Практичне заняття 5</p> <p><i>Мета практичного заняття:</i> сформувати практичні вміння аналізувати чинники ціноутворення,</p>	2

П/н	Теми практичних занять	Кількість годин
		Очна (денна)
	оцінювати якість та безпеку фізіотерапевтичних послуг і планувати напрями сталого розвитку професійної діяльності. Зміст практичного заняття: аналіз чинників формування цінової політики у фізичній терапії; оцінювання показників якості та безпеки фізіотерапевтичної допомоги; розв'язання кейс-завдань із планування розвитку фізіотерапевтичної практики; виконання та обговорення практичної роботи за темою	
	Всього	10

5.3 Тематика лабораторних занять

Лабораторні заняття програмою не передбачені.

5.4 Тематика самостійної роботи здобувачів

п/н	Зміст навчального матеріалу	Вид діяльності	Кількість годин
1	Тема 1.1. Менеджмент і організація діяльності у фізичній терапії	Самостійне опрацювання лекційного матеріалу; вивчення основних понять і функцій менеджменту у фізичній терапії; аналіз організаційних моделей надання фізіотерапевтичних послуг; підготовка та оформлення презентації за темою	12
2	Тема 1.2. Адміністрування, управління персоналом і професійна взаємодія у фізичній терапії	Опрацювання навчальних і нормативно-методичних матеріалів; аналіз адміністративних процесів і професійної документації; вивчення принципів управління персоналом та етичних засад діяльності; підготовка та оформлення реферату за темою	12
3	Тема 2.1. Маркетинг реабілітаційних та фізіотерапевтичних послуг	Самостійне опрацювання навчальних матеріалів; аналіз ринку реабілітаційних і фізіотерапевтичних послуг; вивчення пацієнт-орієнтованих маркетингових підходів; виконання практичної роботи за темою	12
4	Тема 2.2. Маркетингові дослідження та комунікації у фізичній терапії	Опрацювання теоретичних і прикладних джерел; аналіз методів маркетингових досліджень у сфері фізичної терапії; вивчення професійних комунікацій з пацієнтами та мультидисциплінарною командою; виконання практичної роботи за темою	12
5	Тема 2.3. Цінова політика, управління	Самостійне вивчення навчальних матеріалів; аналіз чинників	12

якістю та сталий розвиток фізіотерапевтичних послуг	ціноутворення у фізичній терапії; опрацювання підходів до оцінювання якості та безпеки послуг; виконання практичної роботи за темою	
Всього		60

6 Інформація про індивідуальне завдання

Робочою програмою дисципліни «Менеджмент, маркетинг та адміністрування у фізичній терапії» передбачено виконання індивідуальних навчальних завдань як складової поточного контролю. Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення та систематизацію теоретичних знань здобувачів вищої освіти, розвиток управлінського, аналітичного та професійного мислення, а також формування практичних умінь застосування організаційних, адміністративних і маркетингових підходів у діяльності фізичного терапевта.

Індивідуальна робота реалізується у формах практичних завдань (ситуативних кейсів), реферату і презентації відповідно до тематики дисципліни та логіки її змістових модулів.

6.1 Практичні завдання (ситуативні кейси)

1. Аналіз ринку реабілітаційних та фізіотерапевтичних послуг і визначення цільових груп споживачів.
2. Обґрунтування маркетингової пропозиції фізіотерапевтичних послуг з урахуванням пацієнт-орієнтованого підходу.
3. Аналіз потреб пацієнтів та зацікавлених сторін у процесі надання фізіотерапевтичної допомоги.
4. Розроблення елементів професійної комунікації фізичного терапевта з пацієнтами та членами мультидисциплінарної команди.
5. Аналіз чинників формування цінової політики у фізичній терапії.
6. Оцінка якості та безпеки фізіотерапевтичних послуг у закладі охорони здоров'я.
7. Обґрунтування управлінських рішень щодо підвищення ефективності фізіотерапевтичної практики.
8. Аналіз можливостей сталого розвитку фізіотерапевтичних і реабілітаційних послуг.

6.2 Орієнтовні теми рефератів

1. Адміністрування та управління персоналом у фізичній терапії: організаційні та етичні аспекти.
2. Професійна взаємодія фізичного терапевта у мультидисциплінарній команді.
3. Нормативно-правові засади діяльності фізичного терапевта у закладах охорони здоров'я.
4. Управлінські рішення у фізичній терапії: принципи, ризики та відповідальність.
5. Роль адміністративних процесів у забезпеченні якості фізіотерапевтичних послуг.

6.3 Орієнтовні теми презентацій

1. Менеджмент і організація діяльності у фізичній терапії.
2. Роль фізичного терапевта в управлінні реабілітаційними та фізіотерапевтичними послугами.
3. Організаційні моделі надання фізіотерапевтичної допомоги.
4. Функції менеджменту у професійній діяльності фізичного терапевта.
5. Значення управлінських підходів для підвищення якості фізіотерапевтичних послуг.

7 Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання:

- мультимедійне обладнання (комп'ютер, мультимедійний проєктор, інтерактивна панель);
- презентаційні матеріали до лекційних занять;
- навчально-методичні матеріали дисципліни (робоча програма, силабус, методичні рекомендації до семінарських і практичних занять);
- збірники тестових і контрольних завдань для проміжного та підсумкового контролю;
- матеріали для виконання практичних робіт, аналітичних і узагальнювальних завдань;
- інформаційно-комунікаційні технології та прикладне програмне забезпечення для підготовки презентацій, рефератів і практичних робіт;
- доступ до наукових і навчальних електронних ресурсів, баз даних та офіційних вебресурсів у сфері охорони здоров'я, реабілітації, менеджменту та маркетингу;
- платформи для організації дистанційного та змішаного навчання, проведення онлайн-занять, тестування та комунікації зі здобувачами вищої освіти.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення:

- 1) Робоча програма навчальної дисципліни
- 2) Силабус дисципліни
- 3) Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять та самостійної роботи
- 4) Перелік основної й додаткової літератури вказано в робочій програмі,

8 Політика дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	У межах вивчення дисципліни «Менеджмент, маркетинг та адміністрування у фізичній терапії» здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, що передбачають самостійне виконання навчальних завдань управлінського, адміністративного та
--	--

	аналітичного характеру. Подані роботи мають відображати особисте розуміння організаційних і маркетингових процесів у фізичній терапії, уміння аналізувати професійні ситуації та обґрунтовувати управлінські рішення. Порушення вимог академічної доброчесності, зокрема плагіат або інші прояви недоброчесної поведінки, є підставою для незарахування відповідного виду роботи.
Використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань з дисципліни	Інструменти штучного інтелекту можуть застосовуватися як допоміжний ресурс для орієнтації в тематиці дисципліни, пошуку ідей або структурування матеріалу з менеджменту, маркетингу та адміністрування у фізичній терапії. Водночас кінцевий результат виконання завдань має бути результатом самостійної аналітичної роботи здобувача з обов'язковим критичним осмисленням і адаптацією інформації до професійного контексту фізичної терапії.
Використання матеріалів з джерел відкритого доступу	Під час підготовки навчальних завдань дозволяється використання матеріалів з відкритих інформаційних джерел у сфері охорони здоров'я, реабілітації, менеджменту та маркетингу за умови дотримання правил академічної доброчесності. Усі запозичені ідеї, твердження або дані мають супроводжуватися коректними посиланнями на першоджерела та бути інтегрованими у власні узагальнення здобувача.
Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології	У процесі навчання здобувачі вищої освіти повинні керуватися нормами професійної етики та деонтології, характерними для діяльності фізичного терапевта та фахівця системи охорони здоров'я. Очікується коректна, відповідальна та толерантна поведінка під час обговорення управлінських і комунікаційних питань, а також у взаємодії з викладачами й іншими учасниками освітнього процесу.
Відвідування	Відвідування лекційних, семінарських і практичних занять є важливою умовою формування управлінських, адміністративних і комунікаційних компетентностей фізичного терапевта. У разі відсутності з поважних причин здобувач вищої освіти зобов'язаний завчасно повідомити викладача та виконати визначені завдання для опрацювання пропущеного матеріалу.
Дедлайни	Навчальні завдання виконуються і подаються у строки, визначені робочою програмою дисципліни та викладачем. Дотримання дедлайнів розглядається як складова професійної відповідальності майбутнього фізичного терапевта. Порушення встановлених термінів без обґрунтованих причин може впливати на результати оцінювання або бути підставою для незарахування відповідного завдання.
Визнання та перезарахування здобувачу результатів навчання з навчальної	Результати навчання, здобуті в інших закладах вищої освіти або в межах програм академічної мобільності, можуть бути визнані та зараховані за умови їх відповідності програмним результатам навчання з

дисципліни	дисципліни та відповідно до чинних нормативних документів Університету.
Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті	Результати навчання, набуті у процесі неформальної або інформальної освіти, можуть бути зараховані за умови підтвердження їх відповідності результатам навчання з дисципліни «Менеджмент, маркетинг та адміністрування у фізичній терапії» та згідно з установленим в Університеті порядком (платформи: Physiopedia Plus, Академія НСЗУ, Prometheus)
Порядок відпрацювання пропущених занять	Пропущені з поважних причин заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню. Форми та строки відпрацювання визначаються викладачем і можуть передбачати виконання індивідуальних аналітичних або практичних завдань, підготовку письмових матеріалів або усний захист опрацьованого матеріалу.
Оцінювання	Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється на основі затверджених критеріїв з урахуванням результатів поточного контролю на семінарських заняттях, проміжного тестування після кожного модуля та підсумкового контролю з дисципліни у формі заліку.

9 Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувача

9.1 Види контролю, які використовуються під час вивчення дисципліни та форма підсумкового (семестрового) контролю за навчальною дисципліною.

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Менеджмент, маркетинг та адміністрування у фізичній терапії» здійснюється поетапно протягом усього семестру та ґрунтується на поєднанні поточного, проміжного й підсумкового контролю. Такий підхід дає змогу відстежувати динаміку засвоєння навчального матеріалу, рівень сформованості практичних умінь і готовність здобувачів вищої освіти до застосування управлінських та маркетингових інструментів у професійній діяльності фізичного терапевта. Підсумковий (семестровий) контроль з дисципліни проводиться у формі заліку.

Поточний контроль реалізується під час семінарських і практичних занять та спрямований на оцінювання активності здобувачів вищої освіти, якості їхніх усних відповідей, уміння аргументовано висловлювати власну позицію, а також здатності застосовувати теоретичні положення менеджменту, маркетингу й адміністрування у професійних ситуаціях. Окрему увагу приділено перевірці результатів виконання самостійної та індивідуальної роботи.

У межах поточного контролю враховуються результати усного опитування на семінарських заняттях, виконання та захист практичних робіт, оцінювання презентації та реферату відповідно до тематики дисципліни.

Важливим складником системи оцінювання є проміжний контроль, який здійснюється у формі тестування після завершення кожного модуля та дає змогу перевірити цілісність і системність засвоєння навчального матеріалу.

Результати поточного і проміжного контролю, а також виконання самостійної та індивідуальної роботи узагальнюються при визначенні підсумкової семестрової оцінки. Здобувач вищої освіти, який за результатами навчальної діяльності не набрав мінімально необхідної кількості балів (60 балів), вважається таким, що не виконав вимоги навчальної дисципліни та має академічну заборгованість.

9.2 Методи контролю та оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з дисципліни здійснюється із застосуванням різноманітних методів контролю, що дозволяють комплексно оцінити рівень сформованості програмних результатів навчання. При цьому акцент робиться не лише на перевірці теоретичних знань, а й на здатності аналізувати управлінські та організаційні ситуації, приймати обґрунтовані рішення й дотримуватися професійних та етичних стандартів діяльності фізичного терапевта.

Основними методами контролю є усне опитування під час семінарських занять, оцінювання виконання практичних робіт, перевірка аналітичних і письмових завдань, а також оцінювання презентацій і рефератів. Проміжний контроль знань проводиться шляхом тестування після кожного модуля, що забезпечує перевірку логічної послідовності, повноти та системності засвоєння навчального матеріалу.

Поєднання різних методів оцінювання створює умови для об'єктивного визначення рівня готовності здобувачів вищої освіти до професійної діяльності у сфері фізичної терапії, їх здатності до аналітичного мислення, аргументованого обґрунтування управлінських і маркетингових рішень та відповідального виконання професійних обов'язків. Така система оцінювання забезпечує прозорість, об'єктивність і відповідність результатів навчання цілям і змісту дисципліни.

9.3 Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувачів, в межах окремих видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти з дисципліни «Менеджмент, маркетинг та адміністрування у фізичній терапії» здійснюється з урахуванням змісту дисципліни, форм організації освітнього процесу та програмних результатів навчання. Критерії оцінювання спрямовані на визначення рівня сформованості управлінських, адміністративних і маркетингових компетентностей, здатності аналізувати професійні ситуації та обґрунтовувати практичні рішення у сфері фізичної терапії.

Оцінювання усних відповідей під час семінарських і практичних занять (максимум 4 бали)

4 бали – відповідь повна, логічно структурована та аргументована; здобувач коректно використовує фахову термінологію, демонструє розуміння управлінських і організаційних процесів у фізичній терапії, здатний аналізувати професійні ситуації та робити обґрунтовані висновки.

3 бали – відповідь у цілому правильна й послідовна; основні положення теми розкрито, проте аргументація або аналіз окремих аспектів є недостатньо глибокими; допускаються незначні неточності у формулюваннях.

2 бали – відповідь частково правильна; матеріал подано фрагментарно; здобувач відтворює окремі положення без належного аналізу; використання професійної термінології обмежене.

1 бал – відповідь поверхнева або непослідовна; допущені суттєві помилки у тлумаченні понять; відсутнє розуміння змісту теми та її професійного значення.

Оцінювання захисту рефератів і презентацій (максимум 4 бали)

4 бали – робота виконана самостійно та повністю відповідає заявленій темі; матеріал структурований і логічно викладений; продемонстровано розуміння управлінських, адміністративних або маркетингових аспектів фізичної терапії; висновки є обґрунтованими; здобувач упевнено захищає роботу та аргументує власну позицію.

3 бали – робота загалом відповідає темі; основні положення розкрито коректно, проте аналіз або висновки є недостатньо розгорнутими; під час захисту аргументація є частковою.

2 бали – робота виконана формально; зміст має поверхневий характер; структура потребує доопрацювання; допущені неточності у використанні фахової термінології; захист супроводжується труднощами в поясненні матеріалу.

1 бал – робота не відповідає темі або виконана неповністю; відсутня логіка викладу; висновки не сформульовані; здобувач не може аргументувати подані положення під час захисту.

Критерії оцінювання практичних завдань (ситуативних кейсів) (максимум 5 балів)

5 балів – практичну роботу виконано самостійно та у повному обсязі; професійну ситуацію проаналізовано комплексно; запропоновані управлінські, адміністративні або маркетингові рішення є доцільними, логічно обґрунтованими та відповідають принципам якості, безпеки й ефективності фізіотерапевтичних послуг; здобувач переконливо захищає результати роботи.

4 бали – практичне завдання виконано правильно; аналіз ситуації є загалом коректним, однак окремі висновки або обґрунтування потребують уточнення; логіка викладу збережена.

3 бали – завдання виконано з частковими недоліками; аналіз ситуації поверхневий; запропоновані рішення є неповністю обґрунтованими; під час захисту здобувач має труднощі з поясненням окремих аспектів.

2 бали – практичну роботу виконано частково; допущені помилки у визначенні управлінських пріоритетів або виборі інструментів; рішення є недостатньо обґрунтованими.

1 бал – практичну роботу виконано неповністю або формально; запропоновані рішення не відповідають змісту дисципліни; відсутнє розуміння професійної ролі фізичного терапевта в управлінських процесах.

Критерії оцінювання презентації, доповідей, рефератів, схем

Таблиця 5

Критерії оцінювання презентації, реферату

Кількість балів	Мета	Висновки	Ключові положення	Структура
4-5 бали	Мета роботи чітко сформульована, безпосередньо пов'язана з управлінськими, адміністративними або маркетинговими аспектами діяльності у фізичній терапії; завдання логічні та повністю реалізовані	Висновки є аргументованими, логічно впливають зі змісту роботи, відображають розуміння ролі менеджменту й маркетингу у забезпеченні якості та ефективності фізіотерапевтичних послуг	Ключові положення відібрані обґрунтовано, розкривають сутність теми, підкреслюють професійну роль фізичного терапевта в організаційних і управлінських процесах	Робота має чітку, логічно вибудовану структуру; матеріал подано послідовно, з аргументованими переходами між розділами та узагальненням основних результатів
3 бали	Мета загалом відповідає темі, однак сформульована недостатньо конкретно або реалізована не в повному обсязі; окремі завдання розкриті поверхово	Висновки сформульовані, але не завжди достатньо пов'язані з поставленою метою або містять обмежене управлінське чи маркетингове обґрунтування	Ключові положення визначені, проте подані фрагментарно, без чіткого акценту на їх практичному значенні для діяльності фізичного терапевта	Загальна структура роботи збережена, однак наявні логічні неточності або нерівномірний розподіл матеріалу між розділами
2 бали	Мета сформульована загально, частково не відповідає темі; завдання виконані вибірково або без чіткого зв'язку з професійною діяльністю	Висновки мають описовий характер, слабо пов'язані зі змістом роботи та недостатньо відображають управлінські чи організаційні аспекти	Ключові положення окреслені поверхнево, без належного аналізу та професійного узагальнення	Структура роботи формально наявна, однак порушена логіка викладу та послідовність подання матеріалу
1 бал	Мета сформульована нечітко або не	Висновки відсутні або мають декларативний	Ключові положення не визначені або	Структура роботи порушена;

	відповідає темі; зміст роботи не орієнтований на завдання дисципліни	характер, не відображають змісту роботи та професійної спрямованості	подані випадково; аналіз управлінських і маркетингових аспектів відсутній	матеріал подано без логічної послідовності, що ускладнює сприйняття та розуміння теми
--	--	--	---	---

9.4 Особливості набору балів за видами навчальної діяльності здобувача для кожної форми підсумкового (семестрового) контролю.

Розподіл балів за темами занять для заліку

Поточне оцінювання та самостійна робота									
Модуль 1				Модуль 2				ПТ	ДБ
1-1	1-2	тест	2-1	2-2	2-3	тест			
13	13	20	9	9	9	20	93	7	
Розподіл балів за видами діяльності:									
УО	4	4		4	4	4		20	
Р								0	
П	5	5						10	
З	4	4						8	
ПЗ(СК)				5	5	5		15	
		46		47					
Загальна рейтингова оцінка								100	

Умовні позначення, що використовуються в таблиці:

ДБ – додаткові бали

ПТ – підсумок по темам та СР

УО – усне опитування на практичному занятті

Р – написання реферату

П – створення презентації

З – захист презентації, реферату на практичному занятті

ПЗ(СК) – виконання практичного завдання (ситуативного кейсу)

Розподіл балів за видами діяльності

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за семестр	Форма контролю
Усне опитування на практичних заняттях	4	5	20	Залік
Підготовка презентацій	5	1	5	
Підготовка рефератів	5	1	5	
Практичне завдання (ситуативний кейс)	5	3	15	
Захист рефератів, презентацій на практичних заняттях	4	2	8	

Тестування	20	2	40
Додаткові бали за участь в студентських конференціях, круглих столах, тощо	7	1	7
Разом			100

9.5 Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю, що використовується в Університеті

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
A	90 - 100 балів	«зараховано» /«passed»	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80 - 89 балів		Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 - 79 балів		Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 - 74 балів		Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 - 68 балів		Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	30-59 балів	«не зараховано»/ «failed»	Незадовільно - потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки
F	1-29 балів		Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

10 Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Коваленко В. В., Малишев В. В., Габ А. І., Шахнін Д. Б., Світовий ринок програмного забезпечення біоінженерії: стан, сегментний аналіз, динаміка та перспективи // Управління економікою: теорія та практика. Чумаченківські читання : матеріали наук.-практ. конф. «Майбутнє без бар'єрів: ресурси та підтримка сімей з дітьми з аутизмом та іншими

- інтелектуальними порушеннями» (15 трав. 2025 р., м. Київ). 2024. С. 75–96. DOI: 10.37405/2221-1187.2024.75-96.
2. Коваленко В.В./ Наукові інновації та передові технології (Серія «Педагогіка») – 2025 - № 11(51) 2025 с. 1918-1927
 3. Худецький І.Ю., Антонова-Рафі Ю.В., Пономарьова Е.Е. Основи менеджменту, маркетингу та економіки в галузі охорони здоров'я: навч. посібник для студентів спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 200 с.
 4. Стасюк О. М. Маркетинг у сфері реабілітаційних послуг : навч. посіб. Л. : ЛДУФК, 2012. 167 с.
 5. Баєва О. В. Менеджмент у галузі охорони здоров'я : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ.; 2008. 640 с.
 6. Моргулець О.Б. Менеджмент у сфері послуг: навчальний посібник. Центр навчальної літератури, 2019. 384 с.
 7. Голубков Є. П. Маркетинг для професіоналів: практичний курс : підручник і практикум для бакалаврату та магістратури. 2017. С. 358–390.
 8. Іванечко Н., Борисова Т., Процишин Ю. Маркетинг: навч. посіб. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 180 с.
 9. Король С. А., Долгова Н. О. Основи менеджменту та маркетингу сфери фізичної культури і спорту. Суми : Сумський державний університет, 2024. 122 с.
 10. Криштанович С. Європейський досвід формування професійної компетентності

Додаткова література

1. Коваленко В. В., Голуб В. П., Лущик У. Б. Особливості реабілітації хворих з м'язевими спазмами постковідного генезу // Матеріали науково-практичної конференції. Київ, 2025. С. 77.
2. Коваленко В. В., Шитіков Т. О., Лущик У. Б. Сучасні аспекти мультидисциплінарного відновлення важкохворих методами пасивної нейрореабілітації // Матеріали науково-практичної конференції. Київ, 2025. С. 91.
3. Полковниченко С., Шкулепіна А. Маркетингове забезпечення сфери медичних послуг. Проблеми і перспективи економіки та управління. Галузевий аспект розвитку національного господарства. 2019. Т. 4, № 20. С. 176–186.
4. Негрей М. В., Тужик К. Л. Теорія прийняття рішень: Навчальний посібник. Центр навчальної літератури, 2018. 272 с.
5. Вороніна А. В. Менеджмент: навчальний посібник. Дніпров. держ. техн. ун-т (ДДПУ). Кам'янське: ДДТУ, 2019. 352 с.

Інформаційні ресурси.

1. Стратегічне планування в секторі охорони здоров'я в об'єднаних територіальних громадах: метод. посіб./ [За ред. О. Писаної]. — К.: – 2019. – 75 с. Режим доступу: pr@u-lead.org.ua Вебсайти: u-lead.org.ua, decentralisation.gov.ua.

2. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я : Закон України від 03.12.2020 р. № 1053-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>